

Alanud nädalal, 18 – 25. novembril, toimub rahvusvaheline HIV ja hepatiidide testimisnädal, mille raames on oluline osutada tõsiasjale, et Eesti on Rumeenia järel kõrgeima C- viirushepatiidi (HCV) levimusega riik Euroopas.

Maailma juhtivad ajakirjad Politico ja Lancet on kajastanud oma selle aasta väljaannetes kriitilist olukorda C-hepatiidi testimisel ja ravis.

Kui HIVist räägitakse ja seda teatakse, siis suhteliselt süütuna näiv C-viirushepatiit (HCV) on seevastu hiiliv ja salakavalalt kulgev haigus. Enesele teadmata võib inimene aastaid elada viirusega, mille hilistüsistuseks on maksarakkvähk.

Rahvusvahelisele statistikale tuginedes võib öelda, et meil on ligikaudu 17 000 inimest, kes on C-hepatiidi viirusega nakatunud, olemata ise sellest teadlikud ning sellest tulenevalt levitavad viirust ka edasi.

Ka Eesti Infektsionistide Seltsi esimehe **dr. Mait Altmetsa** sõnul raskendab olukorra lahendamist tõsiasi, et Eestis ei ole siiani loodud riiklikku hepatiidide skriinimise tegevusplaani, mis aitaks need patsiendid üles leida. Tänapäeval on vähemalt 95 protsenti patsientidest võimalik olemasolevate ravimite abil C- viirushepatiidist terveks ravida.

Haiguse ravimata jätmise tagajärjed võivad olla väga rasked. Eesti Vähiliit juhib tähelepanu, et C-hepatiidi põdemine tõstab oluliselt maksavähi tekkeriski, mistõttu on haiguse varajane avastamine, ravi ning ravijärgne kontroll eluliselt oluline. Eestis on viimase kümne aastaga maksavähi juhtumite arv järjepidevalt kasvanud, ulatudes 150 uue haigusjuhuni aastas.

„Teeb väga kurvaks, et kuigi kroonilise C-hepatiidi jaoks on olemas ravi, on maksavähki haigestumise ja suremuse näitajad Eestis siiski Euroopa kõrgeimad,“ tõdes Eesti Vähiliidu juhatuse esimees Maie Egipt. „Maandage maksavähki haigestumise riske, testige ennast C-hepatiidi viiruse suhtes vähimagi kahtluse korral,“ lisas Egipt.

HIV-i ja hepatiidide testimise kohta on inimestel võimalus lisainfot saada nii perearsti kui ka kõikide eriarstide juures vastavalt vajadusele ja testimissoovitustele, lisaks HIV-i nõustamis- ja testimiskabinettidest ning noorte nõustamiskeskustest üle Eesti.

Julgustame ka teisi tervishoiuasutusi testimisega liituma. Täiendavat infot saab Eesti Infektsioonhaiguste Seltsilt ja Eesti Vähiliidult.

Riskirühma kuulumist täpsemalt on võimalik kontrollida täites lihtsa [riskiküsimustiku](http://riskiküsimustiku.chepatiit.ee) chepatiit.ee lehel. Riskigruppi kuulumisel on soovitatav kindlasti teha analüüs C-hepatiidi viiruse antikehade määramiseks.

Rohkem infot:

[C-hepatiidi kohta- chepatiit.ee](http://C-hepatiidi_kohta- chepatiit.ee)

[Maksavähi kohta - kasvaja.net](http://Maksavähi_kohta - kasvaja.net)

Taust:

POLITICO <https://www.politico.eu/sponsored-content/europe-has-the-tools-to-end-hepatitis-c-its-time-to-use-them-en/>

LANCET [https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762\(23\)00211-9/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762(23)00211-9/fulltext)

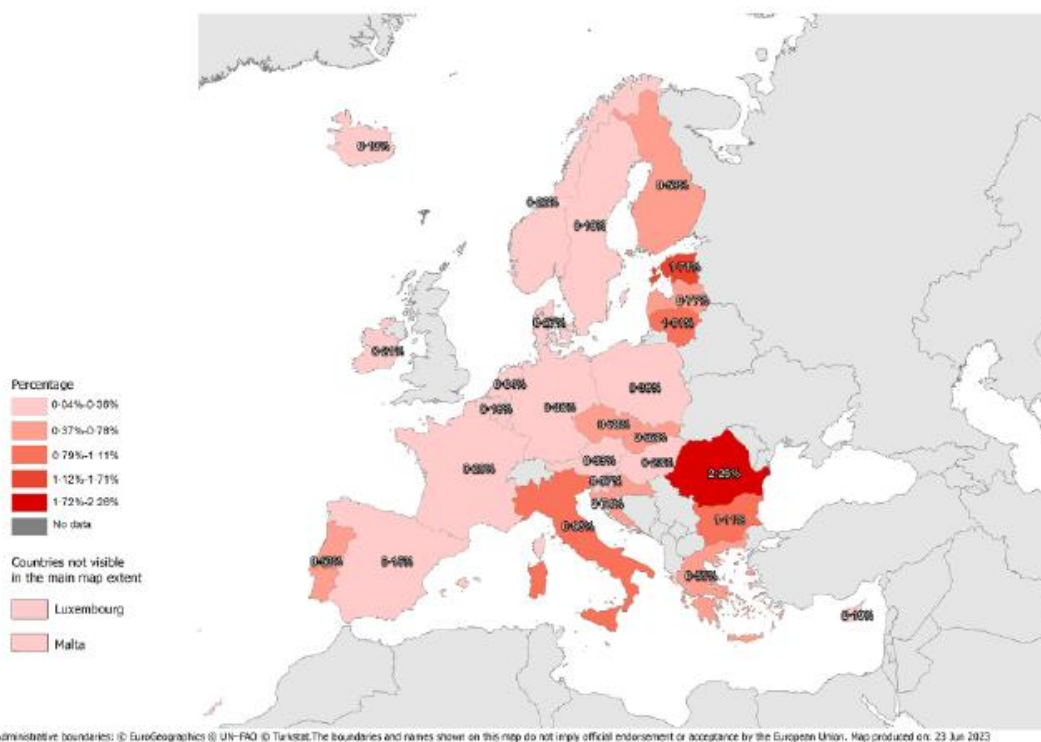

Fig. 1: Prevalence (%) of chronic hepatitis C virus (HCV) infection (cHCV) in European Union—European Economic Area (EU/EEA) countries. Notes: HCV-RNA prevalence is used as a proxy for cHCV; Population: 15–79 years old.

Joonis: Kroonilise C-hepatiidi viiruse (HCV) nakkuse (cHCV) levimus (%) Euroopa Liidus — märkused: HCV-RNA levimust kasutatakse kui kroonilise HCV näitajat või markerit; Populatsioon: 15-79 a

Allikas: Lancet